

Профілактика онкозахворювань статеві сфери у чоловіків: основні запитання та відповіді

Що таке простата?

Простата (передміхурова залоза) - це один з органів статеві системи чоловіка. Вона має форму каштана, розташовується в малому тазі під сечовим міхуром, спереду від прямої кишки і охоплює з чотирьох боків початкові відділи сечовипускного каналу. Простата виробляє простатичний сік, який є рідкою частиною сперми, а також бере участь в механізмі утримання сечі.

Що таке рак простати і чим він відрізняється від аденоми простати?

Аденома простати (доброякісна гіперплазія простати) – це доброякісне збільшення залози, яке спричиняє порушення нормального відтоку сечі з сечового міхура. Рак простати – це злоякісна пухлина, яка, як і інші злоякісні утвори, має тенденцію до метастазування та ураження інших органів (в першу чергу кісток, легень, печінки).

Як часто зустрічається рак простати?

У віці до 40 років рак простати зустрічається рідко. Натомість у кожного шостого-сьомого чоловіка після 50 років є ризик розвитку раку простати. І чим старшим стає чоловік, тим більшою є ймовірність захворіти на цю хворобу. У віці понад 70 років рак простати діагностується у 35-40% чоловіків.

Які клінічні прояви має рак простати?

На початкових стадіях захворювання, коли пухлина не виходить за межі простати, характерних проявів рак не має. Ріст пухлини відбувається повільно, безсимптомна стадія може тривати декілька років. Ослаблення тиску струменя сечі і почастищення сечовипускання у немолодого чоловіка на початкових стадіях раку простати, як правило, пов'язані з одночасним розвитком доброякісної гіперплазії простати. Більш характерними клінічні прояви стають на етапі давнього захворювання, коли з'являється кров у сечі чи больові відчуття в кістках (внаслідок метастазування).

Чи можна виявити рак простати на ранніх стадіях?

Значна частина випадків раку простати в нашій країні виявляється на пізній, вже невиліковній стадії захворювання. Це пов'язано з тим, що чоловіки часто звертаються до лікаря тільки у разі появи пізніх симптомів захворювання. Для виявлення раку простати на ранній стадії необхідно регулярно проходити профілактичне обстеження, коли Вас ще ніщо не турбує. Впровадження таких

профілактичних обстежень для всіх чоловіків у віці понад 45 років в США і Західній Європі призвело до того, що до 80% випадків раку простати виявляються на ранніх виліковних стадіях.

Кому і як часто потрібно проходити профілактичне обстеження?

Профілактичне обстеження з метою раннього виявлення раку простати повинні проходити щорічно всі чоловіки у віці 45 років і старше, незалежно від наявності або відсутності скарг. Якщо ж на рак простати хворіли Ваші найближчі родичі (дідусь, батько або старший брат), то починати регулярні обстеження потрібно раніше, з віку 40 років. Профілактичне обстеження включає ректальне дослідження, визначення простатичного специфічного антигена (ПСА), трансректальне ультразвукове обстеження (УЗД).

Що таке простатичний специфічний антиген?

Простатичний специфічний антиген, або білок ПСА, виробляється тканинами передміхурової залози і необхідний для розрідження сперми. Оскільки злоякісні клітини виробляють більшу кількість даного білка, то його називають онкомаркером раку простати. Визначення рівня ПСА - найважливіший діагностичний метод ранньої діагностики раку передміхурової залози. Однак будь-які патологічні процеси в передміхуровій залозі (простатит, аденома) здатні впливати на кількість білка, що потрапляє в кров. Тому аналіз крові на ПСА повинен інтерпретувати лише фахівець-уролог або онколог..

Чи можна вилікувати рак простати?

Лікування раку простати залежить від стадії захворювання, загального стану організму та віку пацієнта. При виявленні захворювання на ранніх стадіях можливе повне одужання. При поширенні пухлини за межі простати позбутися її вже неможливо, але існуючі методи лікування часто дозволяють досягнути стійкої ремісії, зупинивши прогресування хвороби.

***Чоловіки, пам'ятайте! Лише щорічне профілактичне обстеження дозволяє вчасно діагностувати хворобу та подолати її!
Ваше здоров'я залежить від Вас!***